

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מיכל שיר סגמן

פ/2458/25

הצעת חוק בתי המשפט (תיקון – תובענת תושב אזור עימות), התשפ"ג–2023

1. הוספת סעיף 90א. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד–1984¹, אחרי סעיף 90 יבוא:

"ערובה בתובענה 90א. (א) בתובענה של תושב אזור עימות שאינו אזרח של תושב אזור עימות ערובה בתובענה של תושב אזור עימות ערובה לתשלום הוצאות המשפט בסכום שייקבע בתקנות, אלא אם כן סבר הרשם כי התקיים אחד מאלה:

(1) בידי התובע נכסים במדינת ישראל

שניתן יהיה להיפרע מהם במידת הצורך;

(2) קיים סיכוי גבוה לזכייה בתובענה.

(ב) שר הביטחון רשאי להכריז על שטח כעל אזור עימות; הכריז השר כאמור, יקבע בהכרזה את גבולות אזור העימות ואת התקופה שלגביה חלה ההכרזה; הודעה על ההכרזה תפורסם ברשומות.

(ג) לעניין חוק זה, "אזור עימות" – אזור מחוץ לשטח מדינת ישראל ששר הביטחון הכריז לגביו כאמור בסעיף קטן (ב), שכוחות הביטחון פועלים או שוהים בו מעת לעת במסגרת עימות."

דבר הסבר

מאז יום כ"ט באלול התש"ס (29 בספטמבר 2000) נמצאת ישראל בעימות מתמשך עם גורמים סדירים ובלתי סדירים ביהודה, השומרון ועזה, העוינים אותה. לעימות זה פנים רבות. יש ממנו הנעשה באמצעות פעולות טרור הננקטות נגד אזרחי ישראל, ויש ממנו הנעשה באמצעות התשה אזרחית המתקיימת בזירות

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

הכלכליות והמשפטיות, בישראל ומחוצה לה, במטרה להביא לפגיעה במדינת ישראל באמצעות תביעות סרק נגד אזרחיה.

תביעות פרטיות אלה המוגשות בעידוד גורמי השלטון ברשות הפלסטינית ובאזורים הנשלטים על ידי ארגוני טרור מובהקים כארגון החמאס, עושות שימוש בבתי המשפט של מדינת ישראל לשם השתקת כוחותיה החיוניים של המדינה, ובכלל זה: כוחות הביטחון, החקלאים, התעשיינים ועוד. זאת ועוד, תובעים אלה, בניגוד לכל אזרחי ישראל הנוטל סיכון של תשלום הוצאות משפט במקרה שתביעתו תידחה, אינם נוטלים כל סיכון עם הגשת תביעתם, שכן בפועל אין כל יכולת לגבות כספים מתובעים אלה, תושבי אזורי העימות, ככל שתידחה תביעתם.

אשר על כן מבקשת הצעת החוק לקבוע חובה להפקדת ערובה על ידי תושבי אזור העימות בטרם יפנו לבית המשפט לבירור מהותי של התביעה, ובכך להביא לצמצום משמעותי של תביעות הסרק. האיזון הראוי בין זכות הפרט לגישה לערכאות ובין זכותו הקניינית של הנתבע לגבות הוצאותיו בתום ההליך ייעשה הן על ידי קביעת גובה הערובה, ועל ידי הסייגים המפורטים בסעיף קטן (א), ולפיהם תובע אשר בידיו נכסים בישראל, או תובע שביכולתו להוכיח כי סיכויי תביעתו גבוהים, יהיו פטורים מהצורך להפקיד ערובה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/24/2111).

הצעת החוק זהה לפ/24/2114 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)